

Григоренко Я. О.
*аспірант кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права Академії праці,
соціальних відносин і туризму,*

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ РАДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Рада національної безпеки і оборони України (далі – РНБОУ) є ключовим координаційно-дорадчим органом у системі забезпечення національної безпеки і оборони країни. Ефективність її діяльності безпосередньо залежить від якості правового регулювання її статусу, повноважень та взаємодії з іншими державними органами. Основним правовим документом, що визначає правові засади її організації та діяльності, а також її склад, структуру, компетенцію і функції є Закон України «Про Раду національної безпеки і оборони України» [1].

Вдосконалення правового регулювання адміністративно-правового статусу РНБОУ є актуальним завданням, з огляду на зростаючу роль цього органу в умовах воєнного стану. Тому будь-яке наукове дослідження, присвячене зміцненню правових засад діяльності РНБОУ сприятиме підвищенню ефективності управління у сфері національної безпеки та оборони.

В цьому контексті можна виділити такі основні напрями вдосконалення правового регулювання РНБОУ:

1) *уточнення правового статусу та функцій РНБОУ.* Необхідно детальніше регламентувати правовий статус РНБОУ як координаційного органу в системі національної безпеки, визначити її основні функції, завдання та повноваження, зокрема у взаємодії з Верховною Радою, Кабінетом Міністрів та Президентом України. Аналогічну точку зору висловлює В. Брановицький [2, с. 17]. Також слід конкретизувати/деталізувати функції РНБОУ в розробці, координації та контролі за виконанням державної політики в сфері національної безпеки та оборони. Зокрема, важливо більш чітко врегулювати участь РНБОУ у формуванні стратегічних документів, планів і програм. Крім того, важливо закріпити в законодавстві засади діяльності посадових осіб РНБОУ, а також засади відповідальності за невиконання або неналежне виконання обов'язків у забезпеченні національної безпеки та обороноздатності України;

2) *закріплення процедур прийняття рішень.* Важливим аспектом є законодавче закріплення процедур прийняття рішень РНБОУ, включаючи розробку, обговорення, схвалення та подальше виконання рішень. Це забезпечить прозорість та ефективність процесу прийняття важливих державних рішень у сфері безпеки та оборони;

3) *регулювання статусу рішень РНБОУ.* Правовий статус рішень РНБОУ потребує додаткового уточнення. Необхідно закріпити механізми їх впровадження, забезпечити відповідний контроль за виконанням та встановити

відповідальність за невиконання чи несвоєчасне виконання рішень РНБОУ. Це також передбачає врегулювання процедур їх офіційного опублікування та доступності для громадськості, з дотриманням вимог державної таємниці;

4) *врегулювання механізму реалізації рішень РНБОУ*. Необхідно чітко визначити механізми реалізації рішень РНБОУ, включаючи порядок впровадження рішень, контролю за їх виконанням та відповідальність за невиконання або несвоєчасне виконання рішень;

5) *забезпечення прозорості та відкритості*. Необхідно посилити прозорість діяльності РНБОУ шляхом впровадження сучасних механізмів інформаційної відкритості та звітності. Це має включати розширення доступу до інформації про роботу РНБОУ, за винятком інформації, яка становить державну таємницю;

6) *підвищення професійного рівня членів РНБОУ*. Важливим напрямом є встановлення вимог до професійного рівня та досвіду членів РНБОУ, що включає розробку та впровадження системи навчання, підвищення кваліфікації та атестації фахівців у сфері національної безпеки і оборони;

7) *удосконалення механізмів взаємодії з іншими органами влади*. Необхідно врегулювати механізми ефективної взаємодії РНБОУ з іншими державними органами, установами, організаціями та міжнародними партнерами. Це включає розробку нормативно-правової бази для координації діяльності у сфері національної безпеки та оборони, а також вдосконалення процедур обміну інформацією;

8) *зміцнення правових гарантій діяльності РНБОУ*. Важливим напрямом є зміцнення правових гарантій незалежної та ефективної діяльності РНБОУ, забезпечення належного рівня захисту інформації, що обробляється в рамках її діяльності, та встановлення відповідальності за розголошення конфіденційної інформації. Крім того, важливо забезпечити належні правові гарантії незалежності та об'єктивності РНБОУ у прийнятті рішень, включаючи законодавче врегулювання питань фінансування, матеріально-технічного забезпечення та соціального захисту членів Ради.

Отже, вдосконалення правового регулювання адміністративно-правового статусу РНБОУ є ключовим аспектом посилення системи національної безпеки та оборони України. Чітке визначення повноважень, забезпечення прозорості діяльності, підвищення професійного рівня членів Ради, ефективна взаємодія з іншими органами влади та міжнародними партнерами, а також зміцнення правових гарантій її діяльності мають стати основою для подальшого розвитку та удосконалення РНБОУ.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998 № 183/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text>

2. В. Брановицький Особливості визначення правового статусу ради національної безпеки і оборони України як суб'єкта публічної адміністрації. Адміністративне право і процес. 2023. № 1 (40). С. 5-20. <https://doi.org/10.17721/2227-796X.2023.1.01>